

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.
05/2951

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
06/00069-3 /HPG

23. mars 2006

HØRINGSUTTALELSE - POLITIETS TILGANG TIL VALUTAREGISTERET

Datatilsynet viser til høringsbrev om politiets tilgang til valutaregisteret av 16.01.2006.

Det vises først og fremst til tilsynets høringsuttalelse av 07.08.03 til det opprinnelige forslaget. Datatilsynet fremhevet da, i likhet med Riksadvokaten, at den foreslåtte tilgang fremstod som svært vid. Det ble ansett problematisk at tilgangen ble utvidet til å omfatte Politiet som etat og ikke var knyttet til iverksatt etterforskning.

På bakgrunn av dette, kan Datatilsynet ikke støtte det nåværende forslaget om å endre den vedtatte bestemmelse slik at kriteriet om iverksatt etterforskning fjernes hva gjelder Politiet.

Datatilsynet har forståelse for at det er ønskelig å samordne denne bestemmelsen med intensjonen i hvitvaskningsloven, og at Norge i den sammenheng har visse internasjonale forpliktelser. Samtidig noterer Datatilsynet seg at Norge ikke er pålagt å foreta den foreslåtte endringen for å kunne oppfylle disse forpliktelsene. Det er videre ikke anført hvorvidt andre land har tilsvarende mulighet for politiet hva gjelder søk i eventuelle valutaregistre.

En utvidet søkemulighet vil klart ha innvirkning på de registrertes personvern. Det er mange som vil være registrert i valutaregisteret uten at det har noen forbindelse med mulige straffbare forhold. Likevel ønsker man at politiet som etat, og ikke bare hvitvaskingsenheten i ØKOKRIM som primært arbeider mot hvitvasking, skal ha generell tilgang til dette registeret. Når vilkårene for tilgang utvides, bør samtidig gruppen innenfor politiet med tilgang begrenses. Det er ikke holdbart at effektivitetshensyn påberopes for å utvide tilgangen til valutaregisteret for politiet som etat, mens det i realiteten er hvitvaskingsenheten i ØKOKRIM som har det største behovet.

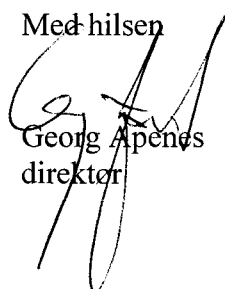
Datatilsynet er videre overrasket over at det foreslås en utvidet tilgang uten at det samtidig opprettes mer spesifiserte kriterier for når politiet kan benytte seg av den utvidete tilgang. Det påpekes i den sammenheng at "need to know" og krav om opplysningenes relevans er bærende prinsipper i personvernretten. Slik lovbestemmelsen nå er utformet, fremstår det som at politiet gis en generell mulighet

til å søke elektronisk i valutaregisteret etter eget forgodtbefinnende. Datatilsynet har i den senere tiden sett eksempler på at slike tilfeldige søk faktisk foretas, nettopp fordi det ikke er innført tilfredsstillende tilgangsbegrensning og -kontroll. Alle norske borgeres befatning med fremmed valuta, herunder ved bruk av betalingskort i utlandet, vil slik være tilgjengelig for enhver tjenestemann i politiet. Det må derfor primært inntas et nytt vilkår i lovbestemmelsen for når søk kan gjennomføres, slik at kravet til relevans og "need to know" gjenspeiles.

Datatilsynet forutsetter videre at det er innført gode loggingsrutiner, slik at det kan slås ned på bruk utover det som kan anses nødvendig i forhold til et slikt vilkår.

Avslutningsvis vil Datatilsynet påpeke at det anses som godt personvern å gi borgerne informasjon om dette registeret, hva som finnes registrert der og formålet med selve registreringen, herunder hva registeret kan benyttes til.

Med hilsen

Georg Apenes
direktør

Hanne P. Gulbrandsen
seniorrådgiver